

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S
DĖL MEDŽIOTOJŲ SELEKČININKŲ MOKYMO PROGRAMOS IR MEDŽIOTOJO
SELEKČININKO KVALIFIKACIJOS SUTEIKIMO TVARKOS PATVIRTINIMO

2002 m. rugsėjo 30 d. Nr. 507
Vilnius

Siekdamas užtikrinti Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#)) 5 straipsnio 2 dalies 7 punkto ir 15 straipsnio 2 dalies įgyvendinimą,

1. T v i r t i n u Medžiotojų selekcininkų mokymo programą ir Medžiotojo selekcininko kvalifikacijos suteikimo tvarką (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Medžiotojų selekcininkų mokymo programa ir Medžiotojo selekcininko kvalifikacijos suteikimo tvarka įsigalioja nuo 2002 m. spalio 1 d.

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiu žodžiu „gyvūnija“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 507

MEDŽIOTOJŲ SELEKcininkų MOKYMO PROGRAMA

1. Atrankinės medžioklės bendrieji principai:
 - 1.1. atrankinės medžioklės tikslai;
 - 1.2. kanopinių žvėrių populiacija, kaimenė, kaimenės amžiaus ir lyčių struktūra medžioklės plotuose;
 - 1.3. kanopinių žvėrių apskaita;
 - 1.4. optimalus lyčių santykis kanopinių žvėrių kaimenėje;
 - 1.5. kanopinių žvėrių tankumo kategorijos (minimalus, ūkiškai leistinas, ekologinis);
 - 1.6. skirtingo tankumo įtaka miškui, žemės ūkiui, žvėrių augumui ir trofėjams;
 - 1.7. kanopinių žvėrių skirstymas pagal jų išsivystymą ir reikšmę kaimenei bei medžioklės ūkiui. Amžiaus klasės. Tikslinis amžius. Fizinės brandos amžius. Trofėjinės brandos amžius;
 - 1.8. elninių žvėrių patinų skirstymas į atrankos grupes;
 - 1.9. Lietuvos teritorijos skirstymas į atskirus regionus pagal elninių žvėrių atrankos požymius;
 - 1.10. kanopinių žvėrių sumedžiojimo limitų planavimas, jų populiacijų valdymas.
2. Kanopinių žvėrių morfologinio ir morfometrinio apibūdinimo pagrindai:
 - 2.1. kūno topografija;
 - 2.2. skeletas;
 - 2.3. vidaus organai;
 - 2.4. kaukolė:
 - 2.4.1. kaukolės siūlės;
 - 2.4.2. pleištinis kaulas;
 - 2.4.3. ragų kelmeliai;
 - 2.4.4. skydinė kremzlė;
 - 2.4.5. dantys:
 - 2.4.5.1. danties sandara;
 - 2.4.5.2. dantų tipai;
 - 2.4.5.3. dantų sistema;
 - 2.4.5.4. skruostinių dantų tipai;
 - 2.4.5.5. dantų kaita;
 - 2.4.5.6. dantų pavadinimai;
 - 2.4.5.7. dantų formulė;
 - 2.4.5.7. dantų dilimas;
 - 2.5. ragai:
 - 2.5.1. ragų tipai (elninių, dykaragių);
 - 2.5.2. ragų sandara;
 - 2.5.3. ragų augimas;
 - 2.5.4. ragų dalių pavadinimai;
 - 2.5.5. žvėrių pavadinimai pagal ragų šakų skaičių;
 - 2.5.6. veiksniai, veikiantys ragų augimą (paveldėjimas, gyvenamoji aplinka, ligos, klimatinės bei meteorologinės sąlygos ir papildomas šerimas);
 - 2.5.7. ragų defektai (mechaniniai, gyvenamosios aplinkos, meteorologinių veiksnių, ligų ir kiti);
 - 2.6. kailis:
 - 2.6.1. jauniklio kailis;
 - 2.6.2. šerimasis;
 - 2.6.3. vasarinis kailis;

- 2.6.4. žieminis kailis.
- 3. Kanopinių žvėrių atranka:
 - 3.1. briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir danielių morfometriniis ir morfologiniis apibūdinimas:
 - 3.1.1. išvaizda, plaukų danga (jauniklio, suaugusių patinų, patelių), šėrimasis;
 - 3.1.2. kūno masė, išmatavimai;
 - 3.1.3. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 3.1.4. ragai ir jų vystymasis;
 - 3.2. briedžių, tauriųjų elnių, stirnų ir danielių bioekologinės ypatybės:
 - 3.2.1. gyvenamoji aplinka;
 - 3.2.2. mityba;
 - 3.2.3. veisimasis;
 - 3.2.4. populiacijos struktūra;
 - 3.2.5. teritorija, migravimas, aktyvumas (metų laikais bei įvairiu paros metu);
 - 3.3. briedžių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 3.3.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.3.1.1. pagal figūrą;
 - 3.3.1.2. pagal barzdą;
 - 3.3.1.3. pagal galvos išvaizdą;
 - 3.3.1.4. pagal ragus;
 - 3.3.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.3.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 3.3.2.2. pagal kandžių ir iltinių dantų nudilimą;
 - 3.3.2.3. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų nudilimą;
 - 3.3.2.4. pagal ragų kelmelius, kaukolės siūles ir kt.;
 - 3.3.3. briedžių patelių atranka;
 - 3.3.4. briedžių jauniklių atranka;
 - 3.3.5. briedžių patinų atranka:
 - 3.3.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 3.3.5.2. pagal ragų išsivystymą;
 - 3.4. tauriųjų elnių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 3.4.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.4.1.1. pagal figūrą;
 - 3.4.1.2. pagal galvos išvaizdą;
 - 3.4.1.3. pagal elgesį;
 - 3.4.1.4. pagal ragus;
 - 3.4.1.5. pagal pėdsakus;
 - 3.4.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.4.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 3.4.2.2. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų dilimą;
 - 3.4.2.3. pagal kaplių (I) ir karūnėlių aukštį (Eidmano būdas);
 - 3.4.2.4. pagal kaplių išaugimo kampą (Briegerio būdas);
 - 3.4.2.5. pagal trečiojo krūminio danties dilimą (Budenzo būdas);
 - 3.4.2.6. pagal ragų kelmelių aukštį ir skersmenį (Harkės būdas);
 - 3.4.2.7. pagal rago ilgio ir apatinės kamieno apimties nomogramą;
 - 3.4.2.8. pagal ragų kelmelius, kaukolės siūles;
 - 3.4.3. tauriųjų elnių patelių atranka;
 - 3.4.4. tauriųjų elnių jauniklių atranka;
 - 3.4.5. tauriųjų elnių patinų atranka:
 - 3.4.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 3.4.5.2. pagal ragų išsivystymą;
 - 3.5. stirnų amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 3.5.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:

- 3.5.1.1. pagal figūrą;
- 3.5.1.2. pagal galvos išvaizdą;
- 3.5.1.3. pagal elgesį;
- 3.5.1.4. pagal ragus;
- 3.5.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.5.2.1. pagal dantų kaitą;
 - 3.5.2.2. pagal prieškrūminių ir krūminių dantų dilimą;
 - 3.5.2.3. pagal pleištinį kaulą;
 - 3.5.2.4. pagal skydinės kremzlės formą;
 - 3.5.2.5. pagal antrojo krūminio danties aukštį ir rago kelmelio skersmenį (nomograma);
 - 3.5.2.6. pagal kelmelius, kaukolės siūles;
 - 3.5.2.7. patelės amžiaus nustatymas pagal antrojo prieškrūminio ir antrojo krūminio aukštį;
- 3.5.3. stirnų patelių atranka;
- 3.5.4. stirnų jauniklių atranka;
- 3.5.5. stirnų atranka:
 - 3.5.5.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 3.5.5.2. pagal ragų išsivystymą;
- 3.5.6. lauko-krūmų ekotipo stirnų atrankos ypatumai Pietų Lietuvos regione;
- 3.6. danielių amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 3.6.1. gyvo žvėries amžiaus nustatymas;
 - 3.6.2. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas;
 - 3.6.3. danielių patinų, patelių ir jauniklių atranka;
- 3.7. muflono ir stumbro trumpas morfologinis ir bioekologinis apibūdinimas, gyvo ir sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas;
- 3.8. šerno morfometrinis ir morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, amžiaus nustatymas ir atranka:
 - 3.8.1. morfologinis ir morfometrinis apibūdinimas:
 - 3.8.1.1. išvaizda, plaukų danga, šėrimasis. Patelių ir patinų išvaizdos skirtumai;
 - 3.8.1.2. kūno masė, išmatavimai;
 - 3.8.1.3. kaukolė, dantų vystymasis ir kaita;
 - 3.8.2. šerno bioekologinės savybės:
 - 3.8.2.1. gyvenamoji aplinka;
 - 3.8.2.2. mityba;
 - 3.8.2.3. veisimasis;
 - 3.8.2.4. populiacijos struktūra;
 - 3.8.2.5. teritorija, migravimas, paros ir sezoninis aktyvumas;
 - 3.8.3. gyvo žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.8.3.1. pagal figūrą;
 - 3.8.3.2. pagal galvos išvaizdą;
 - 3.8.3.3. pagal elgesį;
 - 3.8.4. sumedžioto žvėries amžiaus nustatymas:
 - 3.8.4.1. pagal dantų kaitą;
 - 3.8.4.2. patinų pagal apatinių ilčių šlifo ilgį;
 - 3.8.4.3. patelių pagal apatinių ilčių formą;
 - 3.8.4.4. patinų pagal apatinių ilčių augimą (Branto formulė);
 - 3.8.4.5. pagal dantų dilimą;
 - 3.8.5. patelių, jauniklių atranka;
 - 3.8.6. patinų atranka:
 - 3.8.6.1. pagal kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę;
 - 3.8.6.2. pagal iltis.
- 4. Pilkųjų kiškių atrankos reikšmė ir principai, sumedžiotų gyvūnų amžiaus nustatymas.

5. Vilkų, lapių, mangutų, barsukų, lūšių bioekologinės savybės, kaukolių skiriamieji požymiai. Vilkų ir šunų kaukolių skiriamieji požymiai.
6. Medžioklės trofėjų paruošimas:
 - 6.1. elninių žvėrių ragų paruošimas;
 - 6.2. šerno ilčių paruošimas;
 - 6.3. plėšriųjų žvėrių kaukolių paruošimas;
 - 6.4. plėšriųjų žvėrių kailių paruošimas;
 - 6.5. dykaragių žvėrių ragų paruošimas.
7. Medžioklės trofėjų vertinimas:
 - 7.1. briedžio, tauriojo elnio, stirnino ragai;
 - 7.2. šerno iltys;
 - 7.3. plėšriųjų žvėrių kaukolės;
 - 7.4. plėšriųjų žvėrių kailiai.
8. Kiti trofėjai (mažieji trofėjai).
9. Medžioklės trofėjų apžiūra ir parodos, jų organizavimas, medžioklės trofėjų pateikimo tvarka.
10. Atrankinės medžioklės technologijos:
 - 10.1. tinkamiausi medžioklės būdai:
 - 10.1.1. tykojimas, sėlinimas, viliojimas (pašarais, pamėgdžiojant balsus);
 - 10.1.2. tylusis varymas;
 - 10.2. medžioklės įrenginiai (bokšteliai, priedangos, slėptuvės, sėlinimo takai);
 - 10.3. medžiojamųjų gyvūnų stebėjimai, profilių ir trofėjų eskizų piešimas;
 - 10.4. šautuvai, naudojami atrankinėje medžioklėje:
 - 10.4.1. lygiavamzdžių šautuvų panaudojimo galimybės atrankinėje medžioklėje;
 - 10.4.2. graižtviniai šautuvai ir graižtvinių šautuvų šoviniai:
 - 10.4.2.1. šautuvų konstrukcija, tipai, kalibrai;
 - 10.4.2.2. šovinių sandara, rūšys, kulku tipai, šovinių žymėjimas;
 - 10.4.2.3. pagrindinės šovinių balistinės savybės;
 - 10.4.2.4. šautuvo kalibro ir šovinio parinkimo kriterijai atskirų žvėrių rūšių medžioklei;
 - 10.4.2.5. šautuvų išbandymas, priešaudymas, dažniausios šaudymo klaidos;
 - 10.4.2.6. šautuvų priežiūra, šovinių ir šautuvų laikymo tvarka;
 - 10.5. optiniai taikikliai:
 - 10.5.1. tipai, pagrindiniai elementai;
 - 10.5.2. optinių taikiklių laikikliai;
 - 10.5.3. priežiūra ir reguliavimas;
 - 10.5.4. panaudojimas apytiksliam atstumui iki žvėries nustatyti;
 - 10.6. žiūronai, jų tipai, pagrindiniai elementai, techninės charakteristikos, pasirinkimas atrankinei medžioklei;
 - 10.7. vilbynės;
 - 10.8. nešiojamos atramos šautuvui.
11. Sužeisto žvėries paieška:
 - 11.1. žvėries reakcija ir elgesys po šūvio, pataikius į tam tikras kūno dalis;
 - 11.2. kraujo žymės ir kiti žvėries peršovimo pėdsakai, pataikius į tam tikras kūno dalis;
 - 11.3. medžiotojo elgesys, kai po šūvio žvėris nekrinta vietoje;
 - 11.4. pėdsekiai šunys, specializuotos veislės, kitų veislių panaudojimo galimybės;
 - 11.5. pėdsekių šunų dresūra;
 - 11.6. sužeisto žvėries paieškos technologija.
12. Dažniausios pavojingos žvėrių ligos: infekcinės, invazinės, neužkrečiamos.
13. Medžioklės tradicijos ir etika:
 - 13.1. medžioklės vieta ir reikšmė šiuolaikinėje visuomenėje;
 - 13.2. ženklai medžioklėje, panaudojant nulaužtas medžių šakeles;
 - 13.3. ginčų dėl laimikio sprendimas;

- 13.4. gailestingumo šūvis;
 - 13.5. ritualinės šakelės;
 - 13.6. medžioklės signalai;
 - 13.7. žvėrių pagerbimas, išguldymas;
 - 13.8. medžiotojų šventės.
-

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 507

MEDŽIOTOJO SELEKČININKO KVALIFIKACIJOS SUTEIKIMO TVARKA

I. BENDROJI DALIS

1. Medžiotojo selekcininko kvalifikacija suteikiama medžiotojams, išklausiems medžiotojų selekcininkų mokymo kursus pagal Medžiotojų selekcininkų mokymo programą ir išlaikiusiems atitinkamą kvalifikacinį egzaminą.

II. MEDŽIOTOJŲ SELEKČININKŲ MOKYMO KURSAI

2. Medžiotojų selekcininkų mokymo kursus gali rengti biologinio profilio mokslo ir mokymo įstaigos bei visuomeninės medžiotojų organizacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, šių juridinių asmenų vadovo sprendimu (toliau – Kursų rengėjas).

3. Kursų vadovu gali būti skiriamas asmuo, turintis ne mažesnę kaip vyresniojo medžioklės trofėjų eksperto kategoriją, o atskiras temas dėstyti leidžiama tik medžioklės trofėjų eksperto kategoriją turintiems asmenims, išskyrus Medžiotojų selekcininkų mokymo programos dalis apie medžioklinius ginklus, medžiojamųjų gyvūnų ligas ir sužeistų žvėrių paiešką, kurias gali dėstyti atitinkamų sričių specialistai, neturintys minėtos medžioklės trofėjų eksperto kvalifikacijos: ginklininkai, veterinarai ar kinologai ekspertai.

4. Kursų rengėjas privalo Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai pateikti paraišką kursams organizuoti. Paraiškoje turi būti nurodyta kursų organizavimo vieta ir data, kursų vadovas, atskirų temų lektoriai, kursų trukmė akademinėmis valandomis, kvalifikacinio egzamino komisijos pirmininkas bei nariai, kiti pasirengimą organizuoti kursus liudijantys duomenys. Pateikus tokią paraišką, leidimą organizuoti kursus arba motyvuotą raštišką atsisakymą išduoti tokį leidimą Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) išduoda per 10 darbo dienų. Gavusi pirmąją kursų rengėjo paraišką, Inspekcija, pasitelkusi Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos narius, privalo patikrinti, ar Kursų organizatorius yra tinkamai pasirengęs šiam darbui. Kursų rengėjas privalo surinkti šios tvarkos 3 punkte nustatytą kvalifikaciją turinčius lektorius ir turėti visų Lietuvos Respublikoje leidžiamų medžioti gyvūnų medžioklės trofėjų pavyzdžius: skirtingo amžiaus ir skirtingų atrankos grupių briedžių, tauriųjų elnių, stirninių ragų ir šernų ilčių pavyzdžius, šiuo metu medžiojamų plėšriųjų ir kanopinių žvėrių kaukoles, skirtingo amžiaus elninių žvėrių ir šernų apatinius žandikaulius, paveikslus, nuotraukas, plakatus, skaidres, videofilmus, iliustruojančius visus Medžiotojų selekcininkų mokymo programos skyrius. Nustačius, kad Kursų rengėjas neatitinka šių reikalavimų, leidimas rengti kursus neišduodamas. Tokie patikrinimai gali būti organizuojami pateikus ir vėlesnes paraiškas.

5. Kursų trukmė turi būti ne mažesnė kaip 25 akademinės valandos. Medžiotojui, išklausiui medžiotojų selekcininkų mokymo kursus, turi būti išduodamas tai liudijantis pažymėjimas, kuriame nurodomas Kursų rengėjas, kursų vieta ir data bei kursų trukmė akademinėmis valandomis.

III. MEDŽIOTOJO SELEKČININKO KVALIFIKACINIS EGZAMINAS

6. Medžiotojo selekcininko kvalifikacinio egzamino komisija (toliau – Komisija) sudaroma iš asmenų, kurių kvalifikacija atitinka šios tvarkos 2 punkte nurodytus reikalavimus. Komisijoje turi būti ne mažiau nei trys asmenys. Komisijos pirmininku gali būti skiriamas tik Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos narys. Inspekcija, motyvuodama savo sprendimą, gali pareikalauti pakeisti ar papildyti Komisijos sudėtį.

7. Medžiotojo selekcininko kvalifikacinį egzaminą sudaro teorinis, praktinis ir šaudymo egzaminai. Komisija savo nuožiūra nustato šių egzaminų eilės tvarką.

8. Teorinis egzaminas laikomas raštu arba žodžiu atsakant į teorinio egzamino bilietų klausimus (1 priedas). Teorinis egzaminas yra išlaikytas, jeigu Komisija teigiamai įvertina ne mažiau nei septynis atsakymus iš dešimties.

9. Praktinio egzamino metu būtina teisingai nustatyti žvėries amžių, atrankinę grupę, žvėries rūšį arba įvertinti trofėjus pagal praktinio egzamino bilietų užduotis (2 priedas). Praktinis egzaminas yra išlaikytas, jeigu Komisija teigiamai įvertina ne mažiau nei keturias užduotis iš penkių pateiktų.

10. Šaudymo egzamino metu iš graižtvinio šautuvo nuo atramos šaudoma stovint į 100 metrų atstumu pastatytą stirnino ar šerno siluetą su penkiataškiu taikiniu. Šaudymo egzaminas yra išlaikytas, jeigu penkiais šūviais surenkama ne mažiau nei 10 taškų iš 25 galimų.

11. Medžiotojai, neišlaikę teorinio, praktinio ar šaudymo egzamino, gali jį perlaikyti kitą Komisijos paskirtą dieną. Neišlaikius šaudymo egzamino, medžiotojui pageidaujant, jį leidžiama perlaikyti tą pačią dieną. Bandymų išlaikyti atskirus egzaminus skaičius negali viršyti trijų, įskaitant ir pirmą bandymą.

12. Medžiotojo selekcininko kvalifikacinio egzamino rezultatai įforminami nustatyto pavyzdžio protokolu (3 priedas), kurį pasirašo Komisijos pirmininkas bei visi egzamine dalyvavę Komisijos nariai. Medžiotojo selekcininko kvalifikacinio egzamino protokolo kopijos turi būti pateikiamos Inspekcijai, regioniniam Medžiotojų sąvado tvarkytojui ir medžiotojų visuomeninėms organizacijoms, kurių nariais yra šį egzaminą laikę medžiotojai.

13. Komisijos pirmininkas į asmenų, kuriems buvo suteikta medžiotojo selekcininko kvalifikacija, pateiktus Medžiotojų bilietus įrašo atitinkamą įrašą apie suteiktą kvalifikaciją, nurodydamas datą bei pažymėdamas asmeniniu vyresniojo medžioklės trofėjų eksperto antspaudu.

MEDŽIOTOJO SELEKČININKO KVALIFIKACINIO EGZAMINO TEORINIO EGZAMINO BILIETAI

1 bilietas

1. Atrankinės medžioklės tikslai.
2. Kanopinių žvėrių kūno topografija.
3. Briedis: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, gyvo žvėries amžiaus nustatymas.
4. Sumedžiotų stirninių amžiaus nustatymas.
5. Šernų (kuilių) atranka pagal iltis, kūno masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Taurių elnių patinų trečios amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Tauriojo elnio ragų paruošimas ir vertinimas.
8. Lygiavamzdžių šautuvų panaudojimo galimybės atrankinėje medžioklėje.
9. Sužeisto žvėries paieškos technologija.
10. Medžioklės būdai, tinkamiausi žvėrių atrankai.

2 bilietas

1. Kanopinių žvėrių sumedžiojimo limitų planavimas.
2. Kanopinių žvėrių kaukolės siūlės, pleištinis kaulas, kelmeliai, skydinė kremzlė.
3. Taurusis elnias: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, gyvo žvėries amžiaus nustatymas.
4. Sumedžiotų šerno (kuilio) amžiaus nustatymas.
5. Briedžių patinų antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Stirninių pirmos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Plėšriųjų žvėrių kaukolių paruošimas ir vertinimas.
8. Pagrindinės graižtvinių šautuvų šovinių balistinės savybės.
9. Žvėries reakcija, elgesys, pataikymo pėdsakai, pataikius į inkstus, galūnių kaulus, minkštuosius audinius.
10. Įrenginiai, naudojami atrankinėje medžioklėje.

3 bilietas

1. Kanopinių žvėrių apskaita.
2. Danties sandara, tipai.
3. Stirna: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, gyvo žvėries amžiaus nustatymas.
4. Sumedžiotų briedžių amžiaus nustatymas.
5. Danielių patinų, patelių, jauniklių atranka.
6. Briedžių patinų trečios amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Plėšriųjų žvėrių kailių paruošimas ir vertinimas.
8. Graižtvinio šautuvo kalibro parinkimo kriterijai atskirų žvėrių rūšių medžioklei.
9. Dažniausios žvėrių neužkrečiamos ligos.
10. Kanopinių žvėrių stebėjimas, eskizai, aprašymai.

4 bilietas

1. Kanopinių žvėrių populiacija, kaimenė, kaimenės amžiaus struktūra medžioklės plotuose.
2. Dantų sistema, skruostinių dantų tipai, dantų kaita.
3. Danielius: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, gyvo žvėries amžiaus nustatymas.
4. Sumedžiotu tauriojo elnio amžiaus nustatymas.
5. Briedžių patinų pirmos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Stirninių trečios amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Stirnino ragų paruošimas ir vertinimas.
8. Optinių taikiklių priežiūra, reguliavimas, panaudojimas atstumui iki žvėries nustatyti.
9. Dažniausios žvėrių invazinės ligos.
10. Žiūronai: pagrindiniai elementai, jų tipai, techninės charakteristikos, pasirinkimas atrankinei medžioklei.

5 bilietas

1. Optimalus lyčių santykis kanopinių žvėrių kaimenėje.
2. Dantų pavadinimai, formulė, dilimas.
3. Stumbras, muflonas: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės.
4. Stirnų patelių, jauniklių atranka.
5. Tauriųjų elnių patinų primos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Stirninių antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Šerno ilčių paruošimas ir vertinimas.
8. Graižtvinių šautuvų ir šovinių laikymo tvarka.
9. Dažniausios žvėrių infekcinės ligos.
10. Viliokliai, jų panaudojimas atrankinėje medžioklėje. Viliojimo technologija.

6 bilietas

1. Kanopinių žvėrių tankumo kategorijos.
2. Ragų tipai (elninių, dykaragių), sandara, augimas.
3. Šernas: morfometrinis, morfologinis apibūdinimas, bioekologinės savybės, gyvo žvėries amžiaus nustatymas.
4. Tauriųjų elnių, patelių atranka.
5. Stirninių trečios amžiaus klasės atranka pagal ragų masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Tauriųjų elnių patinų antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Stumbro, muflono bei kitų dykaragių ragų paruošimas.
8. Graižtvinių šautuvų prišaudymas, išbandymas, šaudymas iš jų.
9. Medžiotojo elgesys, kai po šūvio žvėris nekrinta vietoje.
10. Medžioklės signalai.

7 bilietas

1. Kanopinių žvėrių tankumo įtaka miškui, žemės ūkiui ir žvėrių augumui.
2. Ragų dalių pavadinimai, žvėries pavadinimas pagal šakų skaičių, ragų išvaizdą, būklę.
3. Lapė, bioekologinės savybės, kaukolės skiriamieji požymiai.
4. Sumedžiotu šerno (kiaulės) amžiaus nustatymas.
5. Tauriųjų elnių patinų trečios amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.

6. Briedžių patinų pirmos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Briedžio ragų paruošimas ir vertinimas.
8. Saugumo priemonės medžiojant su graižtviniais šautuvais.
9. Žvėries reakcija, elgesys, pataikymo pėdsakai, pataikius į širdį, galvą, stuburo slankstelių ataugas.
10. Ženkli medžioklėje, panaudojant nulaužtas medžių šakas.

8 bilietas

1. Kanopinių žvėrių skirstymas pagal kokybę ir reikšmę medžioklės ūkiui. Fizinės ir trofėjinės brandos amžius.
2. Faktoriai, veikiantys ragų augimą: paveldėjimas, gyvenamoji aplinka, klimatinės bei meteorologinės sąlygos.
3. Lūšis, barsukas: bioekologinės savybės, kaukolių skiriamieji požymiai.
4. Šernų patelių, jauniklių atranka.
5. Taurių elnių patinų antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Stirninių pirmos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Medžioklės trofėjų apžiūros.
8. Optinių taikiklių pagrindiniai elementai, jų tipai, tvirtinimo prie šautuvo būdai.
9. Žvėries reakcija, elgesys, pataikymo pėdsakai, pataikius į plaučius, vidurius, kepenis.
10. Ritualinės šakelės.

9 bilietas

1. Patinų skirstymas pagal atrankos grupes.
2. Ragų defektai: mechaniniai, aplinkos bei meteorologinių faktorių, ligų ir kt. poveikyje.
3. Vilkas: bioekologinės savybės. Kaukolės, kailio skiriamieji požymiai.
4. Briedžių patelių, jauniklių atranka.
5. Stirninių antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Briedžių patinų trečios amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Mažieji trofėjai.
8. Graižtvinių šautuvų šovinių sandara, rūšys, kulku tipai, šovinių žymėjimas.
9. Pėdsekių šunų pagrindiniai dresūros reikalavimai.
10. Medžiotojų elgesys dėl ginčytino laimikio. Ginčų sprendimas.

10 bilietas

1. Lietuvos teritorijos skirstymas į atskirus regionus pagal stirninių atrankos požymius.
2. Žvėrių kailis: jauniklio, vasarinis, žieminis. Šėrimasis.
3. Mangutas: bioekologinės savybės, kaukolės skiriamieji požymiai.
4. Sumedžiotų kiškių amžiaus nustatymas.
5. Taurių elnių patinų pirmos amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
6. Briedžių patinų antros amžiaus klasės atranka pagal ragus, masę, fizinį išsivystymą, sveikatos būklę.
7. Medžioklės trofėjų parodos.
8. Graižtvinių šautuvų konstrukcija, tipai, kalibrai.
9. Medžioklinių šunų panaudojimas atrankinėse medžioklėse. Pėdsekių šunų veislės. Kitų šunų veislių panaudojimo galimybės.
10. Sumedžiotų žvėrių ir paukščių pagerbimas, išguldymas.

Medžiotojo selekcininko
kvalifikacijos suteikimo tvarkos
2 priedas

**MEDŽIOTOJO SELEKČININKO KVALIFIKACINIO
EGZAMINO PRAKTINIO EGZAMINO UŽDUOTYS**

Užduo- ties Nr.	Medžiotojui pateikiama	Užduotis
1.	Briedžio, dveji taurių elnių, treji stirnų ragai su apatiniu žandikauliu ir dvejų šernų iltys	Nustatyti žvėrių amžių, elninių žvėrių – atrankinę grupę, atlikti pagrindinius trofėjų įvertinimo matavimus
2.	Plėšriųjų žvėrių (vilko, lapės, manguto ir barsuko) kaukolės	Nustatyti plėšriojo žvėries rūšį, atlikti trofėjaus įvertinimo matavimus
3.	Briedžių, tauriojo elnių, stirnų nuotraukos	Nustatyti žvėrių amžių, atrankinę grupę
4.	Ketrios medžioklinių šunų nuotraukos	Nustatyti šunų veisles
5.	Trys graižtvinio šautuvo šoviniai	Šovinio kalibrą, šovinio tipą, kulkos tipą

Medžiotojo selekcininko
kvalifikacijos suteikimo tvarkos
3 priedas

(medžiotojo selekcininko kvalifikaciją suteikiančio juridinio asmens pavadinimas)

**MEDŽIOTOJO SELEKGININKO KVALIFIKACINIO EGZAMINO
PROTOKOLAS**

200_m. _____ d. Nr.

(vieta)

Kvalifikacinio egzamino komisijos pirmininkas _____

Nariai _____

Medžiotojo selekcininko kvalifikacinio egzamino rezultatai:

Ei l. N r.	Egzaminuoja mojo vardas, pavardė	Medžiotojų klubas ar būrelis		Medžiotojo bilietas			Teorinio egzamino		Praktini o egzami no įvertini mas	Šaudym o egzami no įvertini mas	Kvalifikac inio egzamino įvertinima s (išlaikė/ neišlaikė)
		pavadinimas	registrac ijos vieta	N r.	išdavi mo data	išdavi mo vieta	bilie to Nr.	įvertini mas			

Medžiotojo selekcininko kvalifikacinį egzaminą išlaikė ___ asmenų, neišlaikė ___ asmenų.
Neišlaikę egzamino asmenys pakartotinai egzaminuojami 200__m. _____d.

Komisijos pirmininkas _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai _____

(parašas)

(vardas, pavardė)